باسمه تعالی

رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	سؤالات امتحان نهایی درس : **فلسفه ۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**	**نام و نام خانوادگی** :
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	ساعت شروع: **۸ صبح**	تاریخ امتحان: **۳۰ / ۲ / ۱۴۰۰**	تعداد صفحه: **۲**
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **نوبت خرداد** ماه سال **۱۴۰۰**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی **http://aee.medu.ir**	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره
۱	**تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام‌یک غلط می‌باشد.** الف) حملِ «جسم» بر «مداد و خودکار» به دلیل نیاز دارد. ب) برگهٔ امتحانی که در زیر دست شما است، «واجب الوجود بالغیر » است. ج) رابطهٔ علّیت، رابطه‌ای وجودی است، مانند رابطه‌ای که میان دو دوست وجود دارد. د) فارابی برای ابطال تسلسل علل نامتناهی از این مقدمه استفاده کرد که « هر معلولی باید علّتی داشته باشد».	۱
۲	**جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.** الف) بر اساس نظر ملاصدرا که به نظریهٔ «.....» معروف است، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلُّق به ذات الهی است. ب) از نظر هراکلیتوس، «.....»، هم به معنای عقل به عنوان حقیقتی متعالی و برتر است و هم به معنای نُطق و سخن. ج) در نزد حکمای ایران باستان، ..... که همان خداست، با خرد و اندیشهٔ خود، جهانیان و وجدان‌ها و خردها را آفریده است. د) سهروردی، کسانی را که هم در صُوَرِ برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند، «.....» می‌نامد. هـ) «وجود» که محور فلسفهٔ مشائی و«نور» که اساس فلسفهٔ اشراقی بودند، در فلسفهٔ ..... به هم رسیده و یکی شدند.	۱/۲۵
۳	**گزینهٔ درست را انتخاب کنید.** الف) در قرن ۱۳ میلادی فلاسفهٔ غرب، از طریق ابن سینا و ابن رشد، مجدداً با فلسفهٔ (۱: افلاطون ۲: ارسطو) آشنا شدند. ب) از نظر فلاسفهٔ مسلمان، کشف عللِ امور طبیعی از طریق (۱: حس و تجربه ۲: عقل) صورت می‌گیرد. ج) از نظر کانت، اختیار و اراده، ویژگیِ (۱: بدن ۲: نفس) است. د) در فلسفهٔ سهروردی، عالم ماده (۱: مغرب کامل ۲: مغرب وسطی) نام دارد.	۱
۴	**بر اساس نسبت‌های سه‌گانه در قضایا، جدول را کامل کنید.** الف: ..... — مثال برای رابطهٔ امکانی — ج: ..... عدد ۲۵ فرد است. — ب: ..... — مربع، سه ضلعی است.	۰/۷۵
۵	**هر یک از عبارات زیر نظر کدام فیلسوف دربارهٔ خدا است؟** الف) نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است. ب)تصور انسان از یک موجود علیم و قدیر و نامتناهی، از جانب خداوند داده شده است. ج) ایمان هدیه‌ای الهی است که خداوند به انسان عطا می‌کند. ۱- کرکگور ۲- افلاطون ۳- کانت ۴- دکارت	۰/۷۵
	به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید.	
۶	وجه مشترک و وجه اختصاصی موجودات را به ترتیب بنویسید.	۰/۵
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

باسمه تعالی

رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	سؤالات امتحان نهایی درس : **فلسفه ۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**	**نام و نام خانوادگی** :
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	ساعت شروع: **۸ صبح**	تاریخ امتحان: **۳۰ / ۲ / ۱۴۰۰**	تعداد صفحه: **۲**
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **نوبت خرداد** ماه سال **۱۴۰۰**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره
۷	چهار مورد از ویژگی‌های موجوداتِ عالمِ عُقول از نظر فلاسفهٔ الهی را بنویسید.	۱
۸	ارسطو بر چه مبنایی، عقل را به «نظری» و «عملی» تقسیم می‌کند؟	۰/۵
۹	دو شکلِ مخالفت با عقل را در جهان اسلام بنویسید.	۱
۱۰	با توجه به نظر فیلسوفانِ مسلمان دربارهٔ «عقلِ فَعّال» به دو سؤال زیر پاسخ دهید. الف) وظیفهٔ آن چیست؟ ب) مقام آن نسبت به انسان مانند چه چیز است؟	۱
	به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید.	
۱۱	نظر دیوید هیوم را دربارهٔ «منشأ اعتقاد به علیّت در نزد انسان» توضیح دهید.	۱/۵
۱۲	«برهان حرکتِ ارسطو» مبنی بر اثبات وجود خداوند را بنویسید.	۱
۱۳	«برهان وجوب و امکانِ ابن سینا» را شرح دهید.	۱/۵
۱۴	دکارت «عقل» را به کدام معنا به کار می‌برد و حدود و توانایی و جایگاه عقل نزد او چه میزان است؟	۱/۵
۱۵	تفاوت «عقلِ هیولانی» و «عقل بالفعل» را توضیح دهید.	۱/۵
۱۶	با توجه به نظر ابن سینا دربارهٔ طبیعت، به دو سؤال زیر پاسخ دهید. الف) تعریف طبیعت : ب) علت نامگذاری آن :	۱/۵
۱۷	«اصالت ماهیت» و «اصالت وجود» را تعریف کنید و یک فیلسوف از طرفداران هر یک از این دو نظریه را نام ببرید.	۲
۱۸	در فلسفهٔ ملاصدرا با توجه به این که هستی، یک حقیقت واحد است، تعدُّد و تکثُّر در عالم چگونه تبیین می‌شود؟ (بدون ذکر تشبیه)	۰/۷۵
	جمع نمره	۲۰

سربلند و پیروزباشید.

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **فلسفه ۲**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه : **۲**	تاریخ امتحان : **۱۴۰۰ / ۲ / ۳۰**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **خرداد ماه** سال **۱۴۰۰**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) غلط ص ۵ ب) صحیح ص ۱۱ ج) غلط ص ۱۴ د) صحیح ص ۴۲ هر مورد ۰/۲۵	۱
۲	الف) امکان فقری (فقر وجودی) ص ۴۶ ب) لوگوس ص ۵۵ ج) مزدا ص ۵۵ د) حکیم متأله ص ۸۵ هـ) صدرائی (یا ملاصدرا یا حکمت متعالیه) ص ۹۶ هر مورد ۰/۲۵	۱/۲۵
۳	الف) ۲) ارسطو ص ۷ ب)۱) حس و تجربه ص ۱۸ ج)۲) نفس ص ۳۶ د)۱) مغرب کامل ص ۸۴ هر مورد ۰/۲۵	۱
۴	الف) رابطهٔ وجوبی ب) انسان شاعر است. (یا هر مثال درست دیگر) ج) رابطه امتناعی ص ۹ و۱۰ هر مورد ۰/۲۵	۰/۷۵
۵	الف)۲- افلاطون ص ۳۲ ب) ۴- دکارت ص ۳۵ ج) ۱- کرکگور ص ۳۸ هر مورد ۰/۲۵	۰/۷۵
۶	وجود – ماهیت ص ۳	۰/۵
۷	در قید زمان و مکان نیستند. – از ماده و جسم مجردند. -در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند. - علم آنها شهودی است. - با حواس ظاهری قابل درک نیستند. - همان فرشتگان هستند. - وجودشان با دلیل و برهان اثبات می شود. (۴ مورد کافی است) ص ۵۴ هر مورد ۰/۲۵	۱
۸	بر اساس کاری که عقل انجام می دهد. ص ۵۶	۰/۵
۹	تنگ و محدود کردن دایرهٔ اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن (یا: برخی روش های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارد.) مخالفت با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیر اسلامی (یا: مخالفت با فلسفه که عالی ترین شکل تعقُّل است.) ص ۵۹ هر مورد ۰/۵	۱
۱۰	الف) عامل فیض رسانی به عقل انسان‌ها (یا: واسطهٔ فیض هستی میان مراتب بالاتر از خود و عالم طبیعت و انسان) ص ۶۲ ب) آفتاب نسبت به چشم ص ۶۳ هر مورد ۰/۵	۱
۱۱	به نظر دیوید هیوم تنها راه شناخت واقعیات، حس و تجربه است، اما اصل علیّت و رابطهٔ ضروری میان علّت و معلول را نمی‌توان از حس و تجربه بدست آورد. ۰/۵ از نظر او اعتقاد به علیّت در نزد انسان، ناشی از عادت دهنی است ۰/۵ که یک امر روانی بر اثر توالی و پشت سر هم آمدن پدیده ها است. ۰/۵ ص ۱۶	۱/۵
۱۲	ارسطو معتقد است که وجود حرکت در عالم نیازمند یک محرِّکی است که خود آن محرِّک، حرکت نداشته باشد، ۰/۲۵ زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد، نیازمند یک محرِّک دیگر است ۰/۲۵ و این سلسلهٔ محرِّک ها تا بی نهایت جلو خواهد رفت ۰/۲۵ و چنین تسلسلی عقلاً محال است. ۰/۲۵ ص ۳۴	۱
۱۳	ابن سینا می‌گوید وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی هستند، یعنی ممکن الوجود بالذات هستند. ۰/۵ ممکن الوجود بالذات برای خارج شدن از حالت تساوی میان وجود و عدم نیازمند واجب الوجود بالذات است. ۰/۵ پس: موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته‌اند که آنها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است. ۰/۵ ص ۴۴	۱/۵

KERMANCLASS.COM

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **فلسفه ۲**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه : **۲**	تاریخ امتحان : **۱۴۰۰ / ۲ / ۳۰**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **خرداد ماه** سال **۱۴۰۰**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	دکارت عقل را صرفاً یک دستگاه استدلال به حساب می آورد. نه به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و انسان۰/۵ او به همهٔ توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. ۰/۵ او معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا، نفس مجرد انسان و اختیار او را اثبات کند. ۰/۵ ص ۵۸	۱/۵
۱۵	اولین مرحلهٔ عقل، «عقل هیولانی» نام دارد و آن هنگامی است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد؛ ۰/۲۵ امّا استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد. ۰/۲۵ مانند انسانی که تازه متولد شده است. ۰/۲۵ سومین مرحله، «عقل بالفعل» نام دارد. ۰/۲۵ در این مرحله، عقل شکوفا شده و به فعلیّت رسیده ۰/۲۵ و با تمرین و تکرار، دانش هائی را کسب کرده است. ۰/۲۵ ص ۶۴	۱/۵
۱۶	الف) تعریف طبیعت: مرتبه ای از هستی که رو به سوی مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است. ۰/۵ ب) علت نامگذاری آن: علّت نامگذاری این عالم به «طبیعت» بدان جهت است که اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند ۰/۵ و خود این عالم نیز به عنوان «کل»، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. ۰/۵ ص ۸۰ و ۸۱	۱/۵
۱۷	به نظر طرفدارانِ «اصالت ماهیت»، امر واقعی خارجی، مصداق ماهیّت است؛ ۰/۲۵ یعنی آنچه واقعی است، ماهیّت است نه وجود ۰/۲۵ و «وجود» صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی است. ۰/۲۵ به نظر طرفداران «اصالت وجود»، وجود است که اصیل و واقعی است ۰/۲۵ و واقعیّت خارجی، مابه ازاء و مصداق وجود است. ۰/۲۵ پس وجود اصالت دارد نه ماهیّت . ۰/۲۵ فیلسوفِ معتقد به اصالت ماهیت: میرداماد ۰/۲۵ – فیلسوفِ معتقد به اصالت وجود: ملاصدرا ۰/۲۵ ص ۹۳	۲
۱۸	از نظر ملاصدرا با توجه به این که هستی، یک حقیقت واحد است، امّا این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدّت و ضعف است . ۰/۲۵ وجود که حقیقت واحدی است، در تجلیّات و ظهورات خود دارای مراتبی می شود ۰/۲۵ و هر مرتبه ای از وجود، به میزان درجهٔ وجودی خود، ظهور آن حقیقت واحد و یگانه است. ۰/۲۵ ص ۹۵	۰/۷۵
	جمع نمره	۲۰

سربلندو پیروزباشید.

KERMANCLASS.COM